

longū videtur cui mille anni dies vn⁹ est:
vel tres hore vigilie. **G**z tu si nō habueris
tolerantia: tardū tibi erit: t cū tibi tardum
erit deflecteris ab eo: t eris similis illis qui
in heremo fatigati sunt: t festinauerit a deo
petere delicias quas illis in patria reserua-
bat: t cum nō darentur delicie in itinere q-
bus forte corrūperentur murmurauerunt
aduersus deū: t redierunt corde in egypto-
tum vnde corpe erant separati: corde redi-
erunt. **N**oli ergo tu sic: noli sic: time verbū
dñi dicentis: **M**emēto vxoris Loth. **E**t ipa
in via iā liberata de sodomis retro resper-
it. **E**bū resperit: ibi remāsit: facta est statua
salis vt zdiat te. **E**xēplo em̄ tibi data ē: vt
tu cor habeas: non remaneas satu⁹ in via.
Attēde remanente t trāsi: attēde respicien-
te retro: t tu in anteriora extētus esto sicut
Paulus. **Q**uid ē nō respicere retro: Que
retro oblitus inqt. **H**o sequeris vocal⁹ ad
superuā palmā: de q̄ postea glorier̄: qr idē
Aplus dicit: **S**uperest mihi corona iusticie
quā māhi reddet dñs i illo die iust⁹ iudex.

Epistola Tract. de ps. LXIX.
Inspicit Tract. de ps. LXX.

Chermo pmus: de pma pte psalmi.
In omnib⁹ scripturis sanctis gra-
tia dei que liberat nos: cōmendat
se nobis: vt cōmendatos habeat
nos. **H**oc in isto psalmo cantatur: de quo
cū vestra caritate loqui suscepimus. **E**de-
rit dñs vt sic ea corde p̄cipia quō dignum
est: t sic ea p̄mā quō expedit vob. **M**ultū
ein̄ mouet dei amor t timor. **A**mor dei qr
iustus est: amor qr misericors est. **Q**uis. n.
ei diceret qđ fecisti si dānaret iustū: **Q**uā-
ta ergo miscōdia eius vt iustificet iustum:
Ex hoc plectū nobis t Apostolū audiui-
mus eandē marie gratiā cōmendantē: de
cui⁹ cōmendatiōe habebat iudeos inimi-
cos: velut dīra legl̄ p̄sumētes: et tanq̄ iusti-
ciā suā diligentes atq̄ iactantes: de quib⁹
dicit: **L**estimoniū phibeo illis: qr zelū dei
habent: sed nō s̄m scientiā. **E**t tanq̄ ei di-
ceretur: quid est em̄ habere zelum dei s̄m
scientiā: subiecit p̄tinuo. **I**gnorātes enim
dei iusticiā t suā volentes p̄stituere: iusticie
dei nō sunt subiecti. **G**loriātes inqt tanq̄
de operib⁹ excludunt a se gratiā: t tanq̄ dī
sanitate sua falsa presumētes: respūnt me
dicinā. **C**ōtra tales ein̄ t domin⁹ dixerat:
Nō veni vocare iustos: sed peccatores in
penitentiā: nō est opus sanis medic⁹: s̄ma-
le habētibus. **H**ec est ergo tota sciētia ma-

gna hominis: scire quia ipse q̄ se nihil est: t
q̄m̄ quicquid est a deo est t ppter deū est.
Quid em̄ habes inqt qđ no accepisti: **S**i
aut̄ accepisti qđ gl̄aris quasi nō accepis:
Hāc gratiā ḡ cōmendat Aplus: binc h̄re
meruit iūicos iudeos: de līra legis t dī sua
iusticia gloriātes. **H**āc ḡ cōmendās in lec-
tione q̄ lecta est sic ait: **E**go em̄ suz munim⁹
aploꝝ q̄ nō sum dignus vocari aplus: q̄a
psecutus sū ecclesiā dei: sed ideo inqt misere-
ricordiā psecutus sum: qr ignorans feci in
incredulitate. **P**einde paulopost. **F**idelis
sermo est inquit: t omni acceptōe dignus:
qr christus Iesus venit in hūc mundū pec-
catores saluos facere: quoꝝ p̄mūs ego sū.
Hūquid ante illū nō erāt pctōres? **Q**uid
est ḡ prim⁹ ego: **A**ntecedēs omnes nō tpe:
sed malignitate. **S**ed iō inqt miscōdiam cō-
secut⁹ sum: vt in me offideret christ⁹ Iesus
omnē longanimitatē ad informationē eo-
rū qui credituri sunt illi in vitā eternam: id
est vnuſquisq̄ pctōr t iniqu⁹ iam de se de-
sperās: iam habens quasi gladiatoriū ani-
mū: vt iō faciat qcquid vult: qr necessario
dānādys ē: respiciat tñ ad aplim. **P**aulū:
cui tanta crudelitas: tantaq̄ malicia a deo
donata ē: t nō de se despādo p̄uertat ad de-
um. **H**āc ḡ gratiā cōmendat nobis deus:
t i isto psalmo: **I**ntucamur illū: t videam⁹
an ita sit: an forte ego alif suspicer. **E**tem̄
arbitror hūc eū h̄re affectū: t hoc oībus p-
pe suis syllabis resonare: id ē hoc nobis cō-
mendare grāz dei gratuitā q̄ nos liberat in-
dignos: nō p̄pf nos s̄ ppter se: vt etiā si nō
hoc dicerē: neq̄ hoc p̄locut⁹ eēm: q̄libet me
dioc̄is cordis homo attēte audīes verba
eiusdē psalmi saget hoc: t forte ip̄is v̄bis si
aliud babebat i corde mutaret: t fieret qđ
hic sonat. **Q**uid est hoc? **E**lt tota spes no-
stra in deo sit: nihilq̄ in nobis tanq̄ de no-
stris virib⁹ p̄sumamus: ne n̄m faciētes qđ
ab illo ē: t qđ accepimus amittam⁹. **E**t
tulus ḡ psalmi hūl⁹: vt solet titul⁹ psalmi:
indicans in limine quid agatur in domo.
Ipsi **D**auid filioꝝ **Z**onadab: t
eoꝝ q̄ prumi captiu⁹ ducti sūt. **Z**ona-
dab hō sūt qdā: cōmēdat nob̄ ex p̄phetia
Hieremie: q̄ filijs suis p̄ceyat vt vīnū n̄ bi-
berēt: neq̄ in domib⁹ residerēt: s̄ in taber-
naculis habitarēt. **P**receptū aut̄ patris fi-
lii tenuerūt t scrūauerūt: t ex hoc bñdici a
dño meruerūt. **B**ñs hoc nō preceperat: s̄
pater ipsorū. **G**ic aut̄ hoc acceperūt tanq̄
p̄ceptū a dño deo suo: qr t si dñs s̄ p̄cep̄at

Psalmus

ut nō biberet vinū: t in tabernaculis habi-
tarent: precepit tñ dñs vt filij patri obedi-
rent. In ea ergo re sola fili⁹ nō debet obe-
dire patri suo: si aliquid pater ipius iussit
cōtra dñm deū ipsi⁹. Neq; em̄ debet irasci
pater qñ sic ei pponit deus. Elbi autē hoc
iubet pater qd̄ atra dñm nō sit: sic audiens
dñs quō dñs: qz obedire patri iussit deus.
Benedixit ḡ deus filios Jonadab ppter
obedientiā: eosq; obiecit inobedienti ppls
suo exprobrans: qz cū filij Jonadab obe-
diētes essent patri suo: illi nō obediret deo
suo. Cū autē ageret ista Hieremias: id age
bat cū ppls israel: vt pararet se ad captiu-
itatē ducēdos se esse in babyloniam: t nō re-
sisterent volūtati dei: nec speraret aliud: ni-
si qz futuri essent captivi. Cidetur ḡ inde
colorat titulus hui⁹ psalmi: vt cū dixisset
filioz Jonadab subiiceret: t eorū qui pmi
captivi ducti sunt: nō qz filij Jonadab ca-
ptivi ducti sunt: sed qz illis qui captivi du-
cēdi erāt oppositi sunt filij Jonadab: qz pa-
tri obediētes erāt: vt itelligeret illi ppter ea
se fieri captiuos: qz deo obediētes nō fue-
rūt. Accedit etiā qz Jonadab interptatur
dñi spontaneus. Quid est hoc dñi sponta-
ne⁹? Beo volūtate libenter seruiēs. Quid
est dñi spontaneus? In me sūt deus vota q
reddā laudes tibi. Quid est dñi spontane⁹?
Volūtarie sacrificabo tibi. Si em̄ discipli-
na apostolica seruū monet: vt homini dño
suo: nō tanq; ex necessitate sed ex volūtate
seruiat: t libenter seruēdo se in corde libe-
rū faciat: quātomagis deo tota t plena et
libeti volūtate seruiendū est: qui videt ip-
sam voluntatē tuā. Nā si seru⁹ tibi nō ex aio
seruiat: manus ei⁹: faciē ei⁹: p̄sentiā ei⁹ po-
tes videre: cor eius nō potes: t tñ ait illis
Apli⁹: Nō ad oculū seruiētes. Et qd̄ est
no ad oculum? Quid em̄? Unus⁹ est dñs
meus quō illi seruiā: vt diccas mihi: nō ad
oculum seruientes. Adiecit: sed quasi ser-
ui christi. Unus⁹ homo nō videt: sed domi-
nus christ⁹ videt. Ex animo inquit: cū bo-
na volūtate. Nō qz filij Jonadab captivi
ducti sunt: talis fuit Jonadab: id est hoc
nomē ipsius interptatur. Qui sunt ergo q
pmi captivi ducti sunt: Ducti sunt filij isra-
el captivi pmi t secūdi t tertij. Sed p his
psalm⁹ aut de his psalmus qui pmo ducti
sunt: hoc nō sonat. idē ipse psalm⁹ discus-
sus: pscrutatus: interrogatus oibus versi-
bus suis: aliud tibi dicit nō de illis se loqui
qui hoīes nescio: qui nescio qñ irruentib⁹

LXX

hostibus in babyloniam captivi ducti sunt ex
hierusalē. Sed quid dicit psalmus? Quid
nisi qd̄ audistis ab Aplo: Cōmendat nob̄
gratiā dei: cōmendat nob̄is: qz nos p nos-
metip̄os nihil sumus: cōmendat nob̄is: qz
quicqd̄ sumus illi⁹ miscōla sumus. Quic-
qd̄ autē ex nob̄is sumus mali sum⁹. Quare
ḡ captivi: t quare vocē captiuitatis cōmē-
datur ipsa gratia liberatoris: aperit ipse di-
ct Apli⁹. Cōdelector legi dei fm̄ interio-
rem hoīen̄: ideo autē alia legē in mēbr̄ me-
is repugnantē legi mētis mee: t captiuum
me ducentē in lege peccati: qz est in mēbris
meis. Ecce habes duci captiuos. Quid ḡ
mēdat ipse psalm⁹? Quid seq̄: abi Apls:
In felix ego homo: quis me liberabit d̄ coe-
pore morti hui⁹? Gratia dei p̄ Iesum chri-
stū dñm nostrū. Quare ḡ primū: Nā dictū
est quare captivi. Quantū arbitror t hoc
elucet: qm̄ in cōparatiōe filioz Jonadab:
omnis inobedientia culpata ē. Per inobe-
dientiā autē captivi facti sum⁹: qz ipse. Adā
nō obediēdo peccauit. Victū est ab eodē
Aplo: qd̄ t verū est: qz omnes in Adā mo-
riūt t in quo omnes peccauēt. Perito
t pmi ducti sunt captivi: qz p̄mis homo d̄
terra terren⁹: secūdus homo d̄ celo celest̄:
qualis terren⁹ tales t terren⁹: qualis cele-
stis tales t celestes. Hic portauim⁹ ima-
ginē terreni portem⁹ t imaginē eius qui de
celo ē. Primus homo captiuos nos fecit:
secūdus homo nos de captiuitate libera-
uit. Sicut em̄ in Adā omnes moriūt: sic
t in xp̄o oēs viuiscabunt. Et in Adā oēs
moriunt p̄ carnis nativitatē: in christo libe-
rantur p̄ cordis fidē. Nō erat in potestate
tua: vt nō nascerer̄ ex Adam: est in ptate
tua vt credas in christū. Quātūcumq; ḡ
ad primū hoīem p̄tinere volueris: ad cap-
tiuitatē p̄tinebis. Et qd̄ est p̄tinere volue-
ris: aut qd̄ est p̄tinebis? Nam p̄tines exclā-
ma. Quis me liberabit de corpe morti hu-
ius? Audiam⁹ ḡ istū hoc exclamantē.

Expositio prime partis.

Otto⁹ in te sperauī dñe non
cofundar in eternū: Nam p̄su-
sus sum vel nō in eternū. Quomō
em̄ nō es p̄fusus cui dicitur: quē fructū ha-
būstis in his in quibus nunc erubescitis?
Quid ergo fieri: ne cōfundamur in eternū?
Accedite ad eū t illuminamini: t vult⁹ re-
stri nō erubescēt. Confusi estis in Adā: re-
cedite ab Adā: accedite ad christū: t iam
nō p̄fundemini. In te sp̄auī dñe nō p̄fun-

Alla fi
t nō habe
t in te
sperau.

dar in eternū. Si in me confundor: in te nō
 confundar in eternum. In tua iusticia
 erue me t̄ exime me. Non in mea: s̄
 in tua. Si enī in mea: ero ex ill̄ de q̄bus ille
 ait. Ignorātes dei iusticiā: t̄ suā iusticiam
 volētes oſtruere: iusticie dei nō sunt subie-
 ci. Ergo in tua iusticia: nō in mea. Quia
 mea qđ p̄cessit. Iniquitas. Et cū ero iustus
 tua iusticia erit: q̄r iusticia mibi abs te da-
 ta iustus ero: t̄ sic erit mea vt tua sit: id est
 abs te mibi data. In eum enī credo qui iu-
 stificat impiū: vt deputet fides mea ad iu-
 sticiā. Errit ergo et sic iusticia mea: non ta-
 men tanq̄ ppria mea: nō tanq̄ a meipso
 mibi data: sicut putabāt illi q̄ sup l̄ram glo-
 riabant: t̄ grām respuebat. Nam dictū est
 in illo loco. Judica me domine fin iusticiā
 meā. Certe nō gloriabāt i sua iusticia: sed
 reuocat te ad aplin: Quid enī habes qđ nō
 accepisti? Ut sic dic iusticiā tuā: vt memi-
 nens qđ acceperis ea: t̄ non eā inuidreas
 accipientib⁹. Nam t̄ ille phariseus tanq̄ a
 deo accepisse se dicebat: H̄as tibi q̄r non
 sum sicut ceteri hoīes: gratias tibi bñ: q̄r n̄
 sum sicut ceteri hoīes. Quare? H̄ide enī
 te delectat: q̄r bonus es qđ alter mal⁹ est.
 Benig⁹ quid addidit: In iusti: raptore:
 adulteri: sicut t̄ publicanus iste. Hoc iam
 non est exultare s̄ insultare. Ille aut̄ capti-
 uus nec oculos ad celū audebat leuare: s̄
 p̄cutiebat pectus suū dices: H̄ne ppitus
 esto mibi peccatori. Parū itaq̄ est vt ill̄
 qđ in te est bonū agnoscas qđ a deo sit: ni-
 si etiam inde nō te extollas sup illū q̄ dum
 non habet: q̄ fortasse cū accepit transierit te.
 Qñ enī erat Saulus Stephāi lapidator:
 q̄ multi erant christiani quorū erat ille p-
 secutor: tamen qñ p̄uersus est om̄es q̄ se p-
 cesserant supauit. Ergo dic deo qđ audis
 in psalmo. In te dñe speravi nō cōfundar
 in eternū: in tua iusticia nō in mea erue me
 t̄ exime me. Inclina ad me aurem
 tuā. Et h̄ confessio est h̄ūilitatis. Qui di-
 cit inclina ad me: cōfiteſ q̄r iacet tanq̄ eger
 p̄stratus medico stāti. Benig⁹ vide quia
 eger loquif: Inclina ad me aurem tuam.
 Et saluū me fac! Esto mibi i deu⁹
 p̄tectorē. Nō ad me iacula inimici que-
 niant: ego enī me p̄tegere nō possum. Et
 parū est i p̄tectorē: addidit. Et in locū
 munitū mibi esto vt saluū me faci-
 as. In locum munitū esto mibi: tu esto lo-
 cus munitus meus. Elbi est qđ ab illo fu-
 giebas Adā: t̄ te inter gadisi ligna absco-
Alia l̄fa
libera teripe

deb. as. Elbi est qđ eius faciē formidabas
 ad quē gaudere p̄sueeras. Abisti t̄ p̄stī:
 captiuatus es: t̄ ecce visitaris: t̄ ecce non
 dimitteris: t̄ ecce dimittunt̄ nonagitano-
 uem oues in montib⁹: t̄ querit ouis p̄dita:
 t̄ ecce dicis de inuēta: mortuus erat t̄ reui-
 rit: pierat t̄ inuētus ē. Ecce ip̄e dñs fact⁹ ē
 locus refugij tui: q̄ p̄mo erat met⁹ fuge tue.
 In locū munitū tu inq̄ esto mibi: vt saluū
 facias me. Nō ero saluus nisi in te: nisi tu
 fueris reges mea sanari nō poterit egritu-
 do mea. Leua me a terra: in te iaceā: vt sur-
 gam in locū munitū. Quid munit⁹ cū ad
 illū locū confugeris. Bic mibi q̄s aduer-
 sarios formidabīs. Quis insidiabit⁹ t̄ pue-
 niet ad te. Ascio quis dī de montis ver-
 tice clamasse cū impator transiret nō de te
 loquor respxisse ille dicis t̄ dixisse nec ego
 de te. Contempserat impatore cū insignib⁹
 armis t̄ exercit⁹ p̄tāc. H̄ic. Be loco muni-
 to. Si securus ille in alta terra: quō tu non
 in eo a quo factū est celū t̄ terra. Esto mibi
 q̄ in deū p̄tectorē t̄ in locū munitū vt sal-
 uum me facias. Ego si mibi aliū locum ele-
 gero: saluus esse nō potero. Elige certe hō
 si inuenieris munitiore. Nō est q̄ quo fugia-
 tur ab illo nisi ad illū. Si vis euadere ira-
 tum: fuge ad placatū. Om̄ firmamē-
 tum meū t̄ refugium meū es tu.
 Firmamētu meū qđ ē. Per te sum firm⁹: t̄
 ex te sum firmus. Om̄ firmamentū meum
 t̄ refugium meū es tu. Ut siam firmus ex te:
 sic ubi fuerō infirmat⁹ in me: refugia ad te:
 Firmū enī te facit grā christi: t̄ immobilez
 aduersus omnes temptatiōes inimici. H̄i
 ibi est t̄ hūana fragilitas: ibi est adhuc pri-
 ma captiuatas: ibi est t̄ lex in mēbris repu-
 gnās legi mentis t̄ captiuū volēs ducere i
 lege peccati: adhuc corpus qđ corrupit
 aggrauat aiam. Tūlibet firmus sis ex q̄
 tū dei: qđ adhuc portas terrenū vas
 in quo thesaurus est dei: aliqd etiā de ipso
 vase fictili formidandū est. Ergo firmamē-
 tu meū es tu: vt firm⁹ sum in isto seculo ad
 uersus oēs temptatiōes: Sed si multe sūt
 t̄ turbant me: refugium meū es tu. Ad hoc
 enī cōfitebor in infirmitatē meā: vt sim timi-
 dus tanq̄ lepus: q̄r spinis plenus tanq̄ eri-
 cius. Et sicut in alio psalmo dī. Petra est
 refugium erinacij t̄ leporib⁹. Petra autem
 erat christus. Deus meus t̄ erue me
 de māu peccatoris. Generalis pecca-
 tores inter q̄s laborat iste q̄ de captiuitate
 ī liberādus est iste q̄ iam clamat: Inselix
Alia l̄fa
libera teripe

Psalms

ego hō: quis me liberabit de corpe mortis
 hui? **H**̄a dei p̄ Jesū christū dñm nost̄z.
Intus est hostis lex illa in mēbris: sūt & fo
 ris hostes: quo clamans ad illū cui clamatū
 est: **A**b occultis meis mūda me dñe: & ab
 alienis parce fūo tuo. **E**rgo saluū me fac
 cūdī: ab egreditudine tua dī interiore: id est
 iniquitate tua ab ea q̄ captiuus es: ab ea q̄
 ad p̄mū boiez p̄tines: vt inter p̄mos capti
 uos clamet. **S**aluuū aut̄ fact̄ ab iniq̄tate
 tua: vide iam & de iniq̄tibus alienis: inf
 q̄s tibi necesse est vivere quousq̄ vita ista
 finiat. **E**t quousq̄: **E**cce finit tibi: nūquid
 finit ecclesie: nisi in fine seculi. **I**ste autem
 vñus hō vñitas christi clamat has voces.
Necesse est ḡ vt multi exētes de hoc cor
 pore fideles iam sunt in illa rege quaz p̄stat
 deus spiritibus fidelium. **S**ed hic adhuc
 sunt mēbra christi in his q̄ in hac vita de
 gunt: in his qui postea nascent. **E**rgo vsq̄
 in finem seculi erit h̄ iste hō q̄ clamat a pec
 catis suis liberari: & a lege mēbrorū repu
 gnante legi mentis. **B**einde inter peccata
 aliorū: inter quos necesse est vt vivat vsq̄ i
 fine. **S**ed duo h̄ sit genera peccatores isti.
Alij sunt q̄ legem acceperūt: alij sunt q̄ nō
 acceperūt. **O**m̄es pagani legē nō accepe
 runt: om̄es iudei & christiani legē accepe
 runt. **E**rgo generale nomē est p̄tōr: aut le
 gis transgressor si accepit legē: aut tantum
 mō iniquus sine lege si nō accepit legē.
Be vtr̄q̄ genere loquit̄ apls & dic. **Q**ui
 sine lege peccauerūt: sine lege pibūt: & qui
 in lege peccauerūt: p̄ legem iudicabūtur.
Tu aut̄ qui inter vtr̄q̄ genus gemis: dic
 deo qđ audis in psalmo. **B**eus meus erue
 me de manu peccatoris. **C**ui⁹ peccatoris:
De manu cōtra legē p̄tereuntis &
 iniq̄. **E**st qđem & iniquus legē p̄teriens:
 non enī nō iniquus q̄ legem p̄terit: si om̄is
 legē p̄teriens iniquus ē: nō om̄is iniquus
 legē p̄terit. **T**ibi enī nō est lex ait apls: nec
 p̄uaricatio. **Q**ui ḡ legē nō acceperūt: iniq
 dici p̄nt: p̄uaricatores non p̄nt: iudicātur
 vtr̄q̄ sūm̄ merita sua. **S**ed ego q̄ de capti
 uitate volo liberari p̄ gram tuaz: clamo ad
 te: libera me de manu peccatoris. **Q**uid ē
 de manu eius: **B**e p̄tāte eius: ne cū sc̄uit
 adducat ad p̄sensionē: ne cū insidias p̄ sua
 deat iniq̄tatem. **B**e manu legē p̄tereuntis
 & iniq̄. **R**ūde illi. **Q**uid te queris libari de
 manu legē p̄tereuntis & iniq̄. **M**oli p̄sentire:
 si sc̄uit: patiēs esto: tolera. **S**z q̄s te tol
 erat: si deserat ille q̄ ē locus munitus: **Q**ua

Alij fra
 ter
 ta genius

LXX

re ḡ dico: libera me de manu legē p̄tereuntis
 & iniq̄. **Q**uia nō est in me vt patiēs sim: si
 te q̄ donas patiāz. **P**enīc̄ seq̄t: **Q**uare b̄
 dico: **Q**m̄ tu es patiā mea dñe. **J**ā
 si patiā recte: & quod sequit. **D**ñe sp̄es
 mea a iuuentute mea. **J**ō patiā mea: q̄
 sp̄es mea. **A**n potius ideo sp̄es mea: quia
 patiā mea. **I**nbulatio (ait apls) patiētiaz
 opaf: patiā pbationē: pbatio autē sp̄em:
 sp̄es vō nō p̄fundit. **M**erito in te sperauit
 dñe: nō p̄fundar in eternū. **B**ifie sp̄es mea
 a iuuentute mea. **A**iueutute tua deus sp̄es
 tua. **N**onne & a puericia tua & ab infantia
 tua. **P**lane inq̄. **M**az vide qđ seq̄t. **N**e
 b̄ putares ita me diriss̄: sp̄es mea a iuuen
 tute mea: q̄si nihil p̄fuerit deus infante v̄
 puericie mee. **A**udi qđ sequit. **I**n te co
 firmatus sum ex vtero. **A**dhuc audi.
De ventre matris mee tu es p̄te
 tor me⁹. **Q**uare ḡ a iuuentute mea: nisi
 exquo in te cepi sperare. **A**nte enī nō in te
 sperabam: q̄uis tu fueris p̄tector meus q̄
 me saluū p̄duristi ad tps quo in te discere
 sperare. **A**iueutute ait mea cepi i te spa
 re: exquo me aduersus diaboluz armasti:
 vt in p̄inctu exercitus tui armatus fide
 tua: spe: caritate: ceterisq̄ donis tuis cōfi
 gerē aduersus suisibiles inimicos tuos: au
 direq̄ ab aplo. **N**ō ē nob̄ colluctatio ad
 uersus carnē & sanguinē: s̄ aduersus p̄ncipat̄
 & p̄tates & rectores mūdi tenebrarū barū:
 aduersus spūalia neq̄tie. **E**rgo iuuenis est
 q̄ pugnat h̄ ista. **S**ed q̄uis iuuenis sit ca
 det: nisi ille sit sp̄es ei⁹ cui clamat: **B**omie
 sp̄es mea a iuuentute mea. **I**n te decā
 tatio mea sp̄. **M**unq̄d exquo in te spa
 re cepi vsq̄ nūc: **S**ed sp̄. **Q**uid est semp⁹:
Nō tñ tpe fidei: s̄ & tpe specia. **N**ūc enim
 q̄dū sumus in corpe: p̄egrinamur a dñs:
Iper fidē enī ambulam⁹: non q̄ sp̄em. **C**le
 niect tps vt videamus qđ nō visum credi
 m⁹. **E**liso aut̄ qđ credim⁹: letabimur: viso
 aut̄ qđ nō crediderūt impij: p̄fundentur.
Tūc veniet res cui⁹ mō est sp̄es. **S**p̄es enī
 que videt: nō ē sp̄es. **S**i aut̄ qđ non vide
 mus speramus: p̄ patiāz expectam⁹. **N**ō
 ḡ gemis: mō in locū refugij curris: vt sal
 uū fias: mō in infirmitate positus medicū
 rogas: **Q**uid cū acceperis p̄fectā ctiā sanitā
 tem: **Q**uid cū effect̄ fueris equal angelis
 dei: **I**am forte istā gram q̄ liberat̄ es obli
 uiscer. **A**bsit. **I**n te decātatiō mea sp̄. **T**ā
 ḡ pdigiuū fac⁹ sum mūltis. **H**ic tem
 pore sp̄ei: tpe gemitus: tpe humilitatis: tpe

Allia līa
sc̄antatio

Psalmus

doloris: tpe infirmitatis: tpe vocis a com-
pedibus. **H**ic qd: **L**āq; pdigū fac' sū
m'le. **V**n tāq; pdigū? **V**n mīhi insultat q
me pdigū putat: **Q**ua credo qd non vi-
deo. **I**lli enī beati in his q vidēt exultant:
in potu: in luxuria: in scortationib: in au-
ricia: in diuitijs: in rapinis: in secularibus
dignitatibus: de dealbatōe lutei parietis:
i his exultat. **A**mbulo aut ego in viā dissi-
milem ptemenens ea q p̄sentia sunt: t timēs
etia pspera seculi: nec alicubi securus nisi
in pmissis dei. **E**t illi: **M**āducem' t biba-
mus: cras enī moriemur. **Q**uid ais? **R**e-
pete: **M**āducē inq' t bibā? **A**ge. **Q**uid
postea diristi: **C**ras enī moriemur. **T**errui-
sti: nō seduxisti. **P**lane hoc ipso qd postea
diristi: incussisti mīhi timorē ne tibi cōsen-
tiam. **C**ras enī moriemur: diristi: t p̄ neces-
sitate māducemus t bibamus. **C**um enim
dirisses: māducemus t bibam': adiūxisti:
cras enī moriemur. **A**udi hā a me: **I**mmo ie-
iūnem' t oremus: cras enī moriemur. **H**āc
viā tenens artā t angustā: tāq; pdigū factus
sum multū. **H**ec tu adiutor fortis.
Adesto o dñe Iesu q mīhi dicas: noli de-
ficere in via angusta: ego prior transi: ego
suz ipē via: ego deduco: i me duco: ad me
pduco. **E**rgo q̄uis pdigū factus sū mul-
tis: sū non timebo: quia tu adiutor fortis.
Repleat os mēu laude vt hymno
no dicā glām tuā: tota die t magni-
ficiā tuā. **Q**uid est tota die: Sine in-
termissione. **I**n pspēris q̄r cōsolaris: i ad-
uersis q̄r corrigis. **A**nq; essem q̄r fecisti: cū
essem q̄r salutē dedisti: cū peccasset quia
ignouisti: cum cōuersus esse: q̄r adiuuisti:
cum pseuerasset q̄r coronasti. **I**ta plane
repleat os mēu laude: vt hymno dicā glo-
riā tuā: tota die magnificientiam tuam.
Ne p̄iicias me in tpe senectutis:
Spes mea a iuuentute mea: ne p̄iicias me i
tpe senectutis. **Q**uid est b tps senectutis:
Cū deficiet virtus mea ne derelin-
quas me. **R**ūdet hic tibi deus: imo vo-
deficiat v̄tus tua: vt in te maneat mea: vt
dicas cumi aplo: **Q**n̄ infirmor tūc potens
sum. Noli timere ne p̄iicias in infirmitate
in ista senectute. **Q**uid enī: **B**n̄ tu' nō
ē infirmat' in cruce: **N**ōne aī illū: tāq; aī
hoīem nihil valētē: tāq; captiuatū t oppres-
sum caput agitauerūt fortissimi t tauri p̄iu-
gues: t dixerūt: **S**i filius dei est descendat
de cruce: **N**unq; ille q̄r infirmus erat de-
scitus est: **Q**ui maluit nō descēdere de cru-

LXX

ce: ne non potentia ostendisse: s̄ insultanti
bus cessisse videref. **Q**uid te docuit pen-
dens q̄ descendere noluit nisi patiāz inter
insultates: nisi vt sis fortis i deo tuo. **A**n for-
te t ex eius psona dictū est: **L**āq; pdigū factus
sum multis: t tu adiutor fortis: **E**x psona eius
fm infirmitatē: nō fm potestate: fm id quod nos in se trāfigurauerat: non
fm id qd ipē descēderat. **F**actus est enim
multis pdigū. **E**t forte ipē erat senectus
eius: q̄r ex vetustate nō incōgrue senectus
vocat: vt ait apls. **V**etus hō nōster s̄l crū-
cifixus est cū illo. **S**i ibi erat vetus hō nō: Alia līa
tercripat
tion habet
senectus ibi erat: q̄r vetus senectus. **T**am
q̄r verū est: **R**enouabil sicut aqle iuuentus
tua: **R**esurrexit ipē die tertio: pmisit resur-
rectionē finito seculo: **T**ā pcessit caput: nē
bra secutura sunt. **Q**uid times ne derelin-
quat te: ne abhiciat in tpe senectutis cū de-
fecerit v̄tus tua. **I**mō tunc in te erit virtus
eius: q̄n defecerit v̄tus tua. **Q**uare hoc di-
co: **Q**uaia dixerūt inimici mei mi-
hi: t q̄ custodiebat aīam meas cōsi-
liū fecerūt in vñū. **D**icētes: **D**e'
derelict eum: psequim' t compē-
dite eū: q̄r no est q̄ eruat eū. **D**ictu' Alia līa
tercripat
tion habet
est hoc de christo. **I**lle enī q̄ potentia ma-
gne diuinitatis q̄ patri egl̄is est: resuscita-
uerat mortuos: subito inter man' inimico-
rum infirmus factus est: t q̄s nihil valens
cōphēsus ē. **Q**n̄ cōp̄edere: nisi illi p̄mo i
corde suo dicerent: **D**eus derliquit eū:
Vn illa vox est in cruce: **D**eus meus deus
meus vt qd dereliquisti me: **E**rgo de' de-
reliquit christū: cū deus esset in christo mū-
dum reconciliās sibi cū esset t christ' de':
ex iudeis qdem fm carnez q̄ est sup omia
deus bñdictus in secula: deus derliquit
illū: **A**bsit: **G**z in vetere nostro vox nostra
erat: q̄r simul crucifixus erat vetus hō no-
ster cū illo: t de ipso vetere nō corpus acce-
perat: q̄r **M**aria de Adā erat. **E**rgo qd il-
li putauerūt hoc de cruce dixit: quare me
dereliquisti: quare isti me derelictū putant
malo suo: **Q**uid est derelictū putat malo
suo: **S**i enī cognouissent: nūq; dñm glorie
cruicifissent. **P**ersequim' t compēndi-
tē eū. **F**amiliarius tñ hoc fratres accipia-
mus ex mēbris christi: t vocē nrā in his
vbiis agnoscam': q̄r t ille tales voces ex p-
sona nrā habuit: nō ex potentia t maiestate
sua: s̄ ex eo qd fact' est, ppter nos: non fm
id qd erat q̄ fecit nos. **D**ñe deus me'
nē eloges a me. **I**ta sit t nō elogat om'
Alia līa
tercripat
tion habet

Psalms

LXX

nino: Prope enim dominus his quod obtruerit cor.
1 Deus meus in adiutorium meum
 respice: Confundant et deficiant comittentes animam meam. Quid optauit?
 Confundant et deficiant. Quare optauit:
 Comittentes animam meam. Quid est committentes animam meam: Comittentes quasi in rixaz aliquam. Comitti enim dicunt: quod rixari puocantur. Si ergo ita est: caueamus committentes animam nostram. Quid est committentes animam nostram? Puto puocantes nos ut deo resistamus: ut in malis nostris deus nobis displiceat. Non enim rectus es ut bonus sit tibi deus? Israhel: bonus rectus corde: Non rectus es. Tunc audire: Non in eo bono quod facis: deus tibi placet: in eo autem malo quod pateris deus tibi non displicet. Videret quod dixerim fratres: et cauti estote in committentes animas vestras. Omnes enim qui vobisculi agunt: ut in meroribus tribulationibus fatigemini: id agunt ut in eo quod patimur deus vobis displiceat et exeat ex ore vestro. Quid est haec? Quid enim feci? Nam ergo tu nihil male fecisti: et tu iustus es: et ille iniustus. Peccator sum inquit fateor: iustum me non dico. Sed quod peccator: Nunquid tamen contumeliam illi cui bene est? Oremus Iauis: Ego scio mala ipsius: ego scio iniurias ipsius a quibus ego et si petitor: longe absurum: et tamen video eum flovere os bonis et ego tamquam patior. Non ergo ideo dico: deus quod tibi feci: quod nihil oinon mali feci: sed quod non tamen feci ut ista dignus sim pati. Inter tu iustus es: ille iniustus. Vigilamus: commissa est anima tua. Non inquit ego iustum me dixi. Quid ergo tu dicis? Petitor sum: sed non tamquam commisi: ut ista dignus essem pati. Non ergo dicas deo: iustus sum et tu iniustus es: sed dicas: iustus sum: sed tu es iustior. Ecce commissa est anima tua: ecce iam bellum gerit anima tua. Quem? Altera quem? Anima tua haec debet: quod facta est in illius a quo facta est: vel quod es haec in illius clamans ingrata es. Redi ergo ad confessionem infirmitatis tue: implora medici namum. Non tibi videant felices quod florent a tempo. Si castigaris illius parcer: forte tibi castigato: et emendato filio hereditas reseruat. Redi ergo: redi purificator ad cor: non committatur anima tua: poterior est multum cui bellum indixisti. Quanto graviores lapides in celum miseris: tanto te fortior ruina pressura est. Redi poeius ad cognoscendum te: deus est quod tibi displicet: erubescere: tu tibi displice: nihil boni faceres nisi ille bonus es; et nihil mali patereris nisi ille iustus es. Vigilamus in hac vocem: Bis dedit: dominus abstulit: si

cut domino placuit ita factum est: sit nomen domini benedictum. In iusti erat quod iuxta Job putre secem sam sedebat: et tamen ille suscipiens flagellabatur: illis puniendis parcebatur. Quicquid ergo tribulatiois tibi acciderit: quicquid insultatiois non committat anima tua: non committat non solus in deum: sed nec contra eos ipos quod tibi ista faciunt. Si enivell ipos odio habueris: et contra illos commissa est anima tua: prorsus illi gratias age: per istis ora. Forte enim et oratio per ipsos est ista quam audisti: Confundant et deficiant committentes animam meam: Confundant et deficiant. Multum enim de iustitia sua presumunt: ergo confundant. Hoc illis expedit ut peccata sua cognoscant: vnde confundant et deficiant: male enim de virib[us] suis presumebant: et ipsi defecti dicunt: Quando infirmor tunc fortior sum: ne abicias me in tempore senectutis. Bonum ergo illis optauit: ut confundant de malis suis et deficiant a peruersis virib[us] suis: et tunc iam defecti et confusi quantum illuminatore a confusione et refectionem a defectio[n]e: Benignus vide quod sequitur. Induantur confusione et verecundia: quod cogitant mihi mala. Confusione et verecundia: confusione de mala conscientia: verecundia propter modestiam: fiat hoc illis: et boni erunt. Non tibi videat seuire: vnde exaudiat per illis. Nam seuire videbatur et Stephanus quoniam ore flammanti viva illo iaculabatur. Buri ceruice et non circuncisit corde et auribus: vos super restitistis spiritu sancto. Nam ac censa iracundia: quod vehementer aduersus inimicos: commissa tibi videat anima ipsius: Absit. Salute ipso regreditur: freneticos male servientes vobis ligabat. Nam vide quod non erat commissa anima ipsius: non solus non in deum: sed nec contra ipos. Bene inquit Iesu tu accipe spiritum meum. Non enim displicuit Iesus: quod passus erat lapidatione per vobis ipsum. Non enim erat cunctus in deum. Item dicit: Bene ne statuas illius hoc delictum. Non ergo erat commissa anima eius non in inimicos suos. Induantur confusione et verecundia quod cogitat mihi mala. Hoc enim querunt omnes quod me tribulant: mala mihi querunt. Que mala querunt etiam illa quoniam suggestum. Bic aliquid in deum: et morere: Et illa vox Tobie que ait marito: ubi sunt iusticie tue? Ad hoc dicebat ut displiceret illi deus qui illius fecerat cecum: et cum illi displiceret committeret anima ipsius. Si ergo nemo tibi tribulando persuaserit: nemo extorterit ut tibi displiceat deus in his quod patet: aut ut oderis hoies quod quos patet;

Psalms

Tnō cōmittis animā tuā: securus dicas qd sequit.

Ego aut sp̄ in te sperabo: Alia līa

non habet **T**adīciā sup oēm laudem tuā.

Quid est b: **A**dūcere nos debet adīciā sup oēm laudem tuā. **P**erfectioē factus es laudē dei: **E**st aliqd qd sup adīciatur. **S**i iam oīs illa laus est: tu qd adiecturus es: **L**audādus est de in oībus bonis factis suis: in omni creatura sua: in oī istituzione rerū oīm: in gubernatiōe et regimēte seculorū: in ordine temporū: in eminētia celi: in secūditate terrarū: in circūfisiōne maris: in omni p̄pollentia nascentis vbiq̄ creature: in ip̄is filijs homī: in dan- da lege: in liberādīs suis a captiuitate egyptiorū: et ceteris oībus mirabilibus suis. **N**ōdum erat laudatus in eo qd suscitauit carnē in vitā eternā. **S**it ergo ista laus adiecta q resurrectionē dñi nostri Iesu chri- sti: vt hic eius vocē intelligamus sup oēm laudē p̄teritā: si hoc et recte intelligamus. **S**ed quid tu forte peccator q timebas cō- mitti aīam tuā: q in ip̄o solo sperabas: vt a pīma illa captiuitate liberareris: qui de iusticia tua nō p̄sumebas: b de ḡra illi⁹ quaz cōmēdat hic p̄s: **Q**uid tu: **A**dīcies aliqd supoēz laudē dei: **A**dīciā inq̄t. **E**lideam⁹ qd adīciat. **N**osset esse oīs laus tua: et ni- hil omnino deesse videref ad laudez tuā: quia et nihil deesset si damnares omēs ini- q̄s. **N**ō enī si esset magna laus dei iusticia ip̄a q iniqui dānānt. **A**mag laus eff̄. **F**e- cisti hoīem: dedisti ei liberū arbitris: in pa- diso collocasti: preceptū imposuisti: mortē si p̄ceptum violaret iustissimā denūciasti. **M**ibil nō fecisti: nemo ē q a te amplius ex- igat. **D**eccauit: factum ē gen⁹ humanum tanq̄ massa peccatorū p̄fluēs de peccato- ribus. **Q**uid ḡ: **L**u si massam istā iniquita- tis dānes: quisq̄ tibi dicet: iniuste fecisti? **E**sse plane etiā sic iust⁹: et oīs eff̄ ita laus tua. **S**ed qr liberasti et ip̄m peccatorem iu- stificādo impiū: **A**dīciā sup oēm laudē tuā. **O**s meū p̄nūciavit iusticiā tuā: **N**ō meā. **I**nde adīciā sup oēm lau- dem tuā: qr et q iustus sum: si iustus suz iu- sticia tua ē in me: nō mea. **L**u enim iustifi- cas impiū. **O**s meū annūciavit iusticiā tuā. **T**ota die salutē tuā. **Q**uid ē salu- tem tuā: **B**nī ē salus: **N**ō sibi usurpet qr saluū facit: **D**nī ē salus: non se saluum p̄ se quisq̄ facit. **B**nī ē salus: vana salus hoīs. **T**ota die salutem tuā: toto tpe. **A**liqd ad- uersi est: predica salutē dñi: aliquid p̄speri

LXX

est: p̄dica salutē domī. **N**e p̄dices in p̄spe- ris: et obmutescas in aduersis: alioqui nō erit qd dictum ē: tota die. **T**ota enim dies cū sua nocte est. **N**unqd qn̄ dicim⁹: trigin̄ta dies: vbi causa: transierūt: nō dicimus et noctes. **N**ōne et in ip̄o numero dierū in- cludimus et noctes. **I**n Genesi qd diceba- tur: Factum ē vespe et mane dies vn⁹. Er- go dies totus cū sua nocte est. **N**ox enī di- ei fuit: non dies nocti. **Q**uicqd fac i car- ne mortali: iusticie deb̄z fuere. **Q**uicqd fa- cis ex p̄cepto dei: non ppter emolumēta carnis fiat: ne dies fuiat nocti. **E**rgo tota die laudē dei si et in p̄speris et in aduersis: **I**n p̄speris tāq̄ tpe diurno: in aduersis tāq̄ tpe nocturno. **T**ota tū die laudē dei: vt non frustra cātauens: **B**ūdicam dominū in omni tpe: sq̄ laus eius in ore meo. **G**al- uis filijs: pecorib⁹: familia: oī re sua **J**ob laudabat dei: hoc quasi diurno tpe. **B**ā- na venerūt: orbitas irruit: perijt qd fuaba- tur: obierunt qbus fuabat: hoc quasi no- cturno tpe. **E**lide tū tota die laudem tuā. **N**unqd post illud diurnū tps vbi letaba- tur q factus ē illius quasi lucis: hoc ē p̄spe- ritatis occasus defecit a laudib⁹ dei: **N**ō- ne dies erat in corde vn⁹ fulgebat: dñs de- dit: dñs abstulit: sic dñs placuit ita factū est: sit nomen dñi benedictum: **E**t b qsi ad- huic resptinū erat tps: venit et nox crassior tenebre p̄fundiores: corporis dolor: putre- do vermuū: nec sic in ip̄a putredine defecit a laudib⁹ dei: foris in nocte q intus exul- tabat in die. **N**anq̄ vrori p̄suadenti blas-phemūā: et cōmittēti aīam ip̄ius male sua- denti misere: tanq̄ vmbre nocturne: locu- ta es inq̄t tanq̄ vna ex insipientib⁹ mulie- ribus. **C**tere filia noctis. **S**i bona suscep- mis de manu dñi: q̄re mala non sustinea- mis: **L**audabim⁹ in die: deficiemus in no- cte: **T**ota die: id est cuz sua nocte salutem Alia līa tuā. **Q**uā non cognoui negocia- tiones. **I**deo inquit tota die salutem tuā: quoniam non cognoui negotiatiōes. **Q**ue sunt iste negotiatiōes. **A**udiant ne- gociatores et mutēt vitam: et si fuerunt nō sint: non cognoscant qd fuerūt: obliuiscan- tur: postremo nō approbent: nō laudēt: im- probent: dānnēt: mutent: si peccatum est negocatio. **H**ic enī auiditate nescio qua acqrendi o negociator: qsi dānnū passus fueris blasphemias: et nō erit in te qd dictū est: **T**ota die laudē tuā. **Q**uā aut̄ pro pre- ch̄s rerū quas vendis: non solū mentiris:

Psalmus

versuetiaz falsum iuras: **Quō** in ore tuo tota die laus dei: **Nū** si christianus es etiaꝝ ex ore tuo blasphemati nomē dei: vt dicat: **Ecce** q̄les sunt christiani: Ergo si ppter ea iste tota die laudem dei dicit: qr no cognouit negotiatiōes: corrigant se christiani nō negocient. **Sed** aut mihi negotiator: **Ecce** ego affero qđem ex longinquo merces: ad ea loca in qbus nō sunt ea que attulero vnde viuā tanq̄ mercede laboris mei: pte vt carius vendā q̄ emero. **Usi** enim viuam cū scriptū sit: **Bignus** ē oparius mercede sua: **Sed** agit de mendacio: de periuio: hoc vitū meū ē: nō negotiatiōis. **Ne** q̄ enī non si vellem possem agere sine isto vitio. **Nō** ḡ cā culpam auctor ad negotiū cium transvero: sed si mentior: ego mētior: non negotiū. **Possim** enī dicere: tanto emi: tanto vendam: si placet eme. **Non** enī istam veritatē audiēs emp̄tor repellere tur: t̄ non oēs potius accurrerēt: quia plus fidem q̄ mercedem diligēt. **Hoc** ḡ inq̄t me mone: ne mentiar: ne piurē. **Nō** vt abijcam negotiū vñ me transigo. **Quo** enim vocas: qñ hinc reuocas: **Forte** ad arte aliquam: ero sutor: calciamēta faciā homini bus. **Hēdaces** enī t̄ ipi nō sunt: **Periū** t̄ ipi nō sunt: **Nō**ne locatis ab alio calciamētis: cū acceperint ab alio p̄ciuz: dimitunt qđ faciebāt: t̄ suscipiūt alteri facere: t̄ fallunt eū cui pmiserant cito se facturos: **Nō**ne sepe dicūt: bodie facio: bodie ipleo. **Beinde** in ipa sutura tātas fraudes nō faciunt: **Faciūt** ista t̄ dicūt ista: sed ipsi mali sunt: non ars quam p̄fiteſt. **Oēs** ḡ artifices mali: deum non timentes: vel, p̄ lucro: vel, p̄ timore damni: aut egestatis mentiuntur: piurāt: non est p̄tinua laus i eis. **Quō** ḡ reuocas a negotiatiōne: **An** vt agricola sum: t̄ aduersus deū tonantē murmurēm: vt grandinē timens: sortilegū consulez: vt q̄ram qđ faciam ī celū: vt optem pauperib⁹ famē: quo possē vēdere qđ fuaui: **Ad** h̄ me adducis: **Ḡ** nō ea faciūt inq̄s agriculte boni: nec illa negotiatores boni. **Quid** enī: **Iam** t̄ filios habere malū est: qr quādo eis caput dolet: male t̄ infideles m̄fes ligaturas sacrilegas t̄ incantatiōes q̄rūt. **Ista** hoīm non rex peccata sunt. **Potest** mihi b̄ dicere negotiator. **Quere** ergo episcopē quemadmodū itelligas negotiatiōnes q̄s legisti in psalterio: ne forte tu nō itelligas: t̄ me a negotiatiōne prohibeas. **Nō**ne ḡ quemadmodū viuam si bñ: bñ

LXX

mibi erit: vnum tñ scio: qr si malus fuero: non negotiatio mibi facit: s̄ iniqtas mea. **Qñ** vez dicit: non est qđ p̄dicat. **Queramus** ergo q̄s dixerit negotiatiōes: q̄s vere q̄ non cognouit tota die laudat deum. **Negociatio** t̄ greca liguia ab actu dicit: t̄ in latina. **Negociatio** siue actus: siue negotiū discutiāt qđ sit. **Qui** enī negotiatores actuosi quasi ex eo qđ agūt p̄sumūt: opa sua laudant: nō puenūt ad grāt̄ dei. **Ergo** ī illam gratiam sunt negotiatores: quam cōmendat b̄ p̄s. **Illam** enīm gratiā cōmendat: vt nemo de suis opibus glorie tur. **Quō** quodam loco dī: **Mēdici** nō resuscitabūt: deserere debēt homines medici nam. **Sed** qđ ē hoc: **Sub** isto noīc intelligunt supbi: pollicentes salutē hoībus: cū domī sit salus. **Quō** ergo ī medicos: id ē supbos salutis pollicitatores vigilat b̄ qđ dictuz ē: tota die salutē tuā: sic cōtra negotiatores: id est q̄ de actu suo t̄ opib⁹ gau dent: vigilat b̄ qđ dictum est. **Os** meū annunciauit iusticiā tuā: id ē non meā. **Qui** sunt negotiatores: id est q̄si de actu suo si bi placentes: **Qui** ignorātes dei iusticiā t̄ suā volentes cōstituere: iusticie dei n̄ sūt subiecti. **Heritor** negotiū dictū est quod negat ocium. **Ortū** mali est quod negat ocium: **Herito** dñs expulit illos de tem plō qbus dictum ē: **Scriptuz** ē: dom⁹ mea domus oratiōis vocabit: vos aut secistis eā domū negotiatiōis: id est gloriatēs de opibus vestris: ocium non q̄rentes: nec au dientes ī inquietudinē t̄ negociaitionē ve stram: dicentē scripturā. **Vacate** t̄ videte: qm̄ ego sum dñs. **Quid** est: vacate t̄ vide te: qm̄ ego sum dñs: nisi vt sciatis qr̄ deus est q̄ opatur in vobis: t̄ nō de vñis opibus extollamī: **Nō** audis vocē dicentis: **Tleni te** ad me oēs qui laboratis t̄ onerati estis: t̄ ego vos reficiam: **Lollite** iugum mei su per vos: t̄ discite a me qr̄ mitis suz t̄ humiliis corde: t̄ inuenietis req̄em animab⁹ vestris. **Hec** requies cōtra negotiatores pre dicat: hec requies cōtra eos q̄ oderit ocium p̄dicat: agēdo t̄ iactando se de operibus suis: vt non lōgius requiescat in deo: t̄ tāto lōgius a grā desilient: cōtūmagis de suis opibus extollunt. **Sed** est in qbusdam exemplaribus. **Om̄** no cognoui literaturā. **Eb̄i** alī codices habent negotiatiōnem: ibi alī litteraturā. **Quō** cōcor dent: inuenire difficile est: t̄ tamē interpt̄ diuersitas forte sensum ostēdit: non errore

xxi. Psalmus

inducit. Queramus ergo litteraturam quod intelligamus: ne sic offendamus grammaticos: quod paulo ante negotiatorum: quia et grammaticus potest in arte sua honeste vivere non purare: non metiri. Queramus ergo litteraturam quam non cognovit iste: in cuius ore tota die laus dei est. Est quidam litteratura iudeorum: ad illos enim et hoc referamus: ibi inuenimus quod dictum est: quod cum negotiatoribus queremus: propter actus et opera: inuenimus illa dici negociactionem detestandam: quam notauit aplius dicentes. Ignorantes enim dei iusticiam: et suam volentes constituerent: iusticie dei non sunt subjecti. Cetera quam dicit idem apostolus: Non enim opibus: ne forte quis extollat. Quod ergo: Numquid non operabimur bonum? Operabimur: sed ipso in nobis operante. Ipsius enim sumus segmentum creati: in christo Iesu in opibus bonis. Quod ergo habemus contra negotiatorum: id est de actu gloriates: de negocio quod neget oculum se extollentes: inquietos potius quam bonos opatores: quod boni opatores illi sunt: in quibus deus operatur: sic et nescio quam litteraturam inuenimus apud iudeos. Dominus assit ut explicem vobis quod dignatus est donare ut corde respiceret. Superbia iudeorum presumptuum tamquam de viribus suis: et de iusticia operum suorum: gloriabatur: de lege quod ipsi legem accepint: alii gentes non acceperint: in qua lege non de gratia gloriabantur: sed de lata. Lex enim sine gratia: sola littera est: manet ad conuincendam iniqtatem: non ad dandam salutem. Quid enim ait apostolus: Si enim data esset lex quod posset vivificare: omnino ex lege esset iustitia. Sed conclusit scriptura omnia sub peccato: ut promissio ex fide Iesu Christi daret creditibus. Beatus Iesus dicit alio loco: Iesus occidit: spiritus autem vivificat. Habet Iesum si purificator legis est: qui per Iesum igitur et circumcisionem purificator legis es: nonne bene cantat et dicit: Frue me de manu legem ptereuntis et iniqtus. Habet Iesum: sed non habet litteram: Qui ipsis litteram? Qui enim qui predicas non furandum furaris: qui dicas non adulterandum: adulteraris: qui ab omninarum idola: sacrilegiis facis. Nomen enim dei per vos blasphematur in gentibus: sicut scriptum est. Quid tibi ergo profuit Iesus: quam non implexus? Quare autem non implexus? Quia de te presumis. Quare non implexus? Quia negotiator es: opera tua extollis: nesciariam esse gratiam adiuuant ut impleas preceptum iubentis. Ecce iussit deus: age quod iussit. Incipit agere quasi ex viribus tuis: et

Lxx

cadis: et manet super te littera puniens: non saluans. Merito lex per Moysen data est: gratia et veritas per Iesum Christum facta est. Moyses quinque libros scripsit: sed in quinque porticibus piscinam cingentibus lagundi incepit sed curari non poterat. Vide quod manet littera: conuincens reum: non saluans uniuersum. Illi enim quinque porticibus in figura quinque labyrinthus pdebanit potius quam sanabant egroti. Quid ergo ibi tunc sanabat egrotum? Mortaque. Piscina illa mota: descendebat egrotus: et sanabat eum: quod unitas: quisque alii ait ipsum motu descenderat non sanabatur. Quod commendabat unitas corporis clamantis a finibus terre: Alius non sanabat nisi rursus mota fuisset piscina. Significabat ergo piscine motus perturbationem pli iudeorum qui venit dominus Jesus Christus. Angeli enim aduentu intelligebant moueri a quo in piscina. A quo ergo cincta porticibus quinque: gens erat iudea cincta lege: et in porticibus egroti iacebant: et in sola a quo turbata et mota sanabantur. Venit dominus turbata est a quo: crucifixus est: descendat ut sanetur egrotus. Quid est descendat? Humiliat se. Ergo quinque amatis famam sine gratia: in porticibus remanebant: egri eritis: iacetis: nonque escetes: defraueniatis. Si enim data esset lex quod posset vivificare: oinō ex lege esset iustitia. Sed data est lex: ut reos vos faceret: rei facti timere retis: timentes indulgentiam peteretis: iam de viribus vestris non presumeretis: de fratre vobis non extolleretis. Nam ipsa figura est etiam quod Heliseus primo ad mortuum resuscitandum baculum suum misit per suum: Mortuus erat filius vidue hospite ipsius: nunciatum est ei: fruoso dedit baculum suum: vade iquit pone super mortuum. Resciebat prophetam quod ageret: Precessit fruus suus: posuit baculum super mortuum: non surrexit mortuus. Si enim data esset lex quod posset vivificare: vere ex lege esset iustitia. Non vivificavit lex per suum missum: et tamen ille misit baculum suum per suum suum: qui postea secutus vivificavit. Namque cum ille insans non resurrexit: rexit ipse Heliseus: iā figuram portas domini quod funum suum cum baculo tamquam cum lege presumserat: venit ad iacetem mortuum: posuit membra sua super illum. Ille infans erat: ille iuuenis erat: contraxit et breuiavit quodammodo iuuentum sue magnitudinem: parvulus factus ut morti congrueret. Mortuus ergo surrexit: cum se vivus mortuo coaptavit: et fecit dominus quod non fecit baculus: fecit gratiam quod non fecit littera. Illi ergo quod in baculo re

Psalms

māserant in l̄a gloriā: et iō nō viuiscāt: ego autē de grā tua volo glāri. **H**ibi autē (ait aplūs) absit glāri nisi in cruce dñi infi Jesu christi: nisi in illo q̄ se mībi viu⁹ mor tuo vt resurgerē coaptauit: vt iā nō ego vi uerem: viueret autē in me christus. **I**n ipa grā gloriā litteraturā n̄ cognoui: id ē ho mines de l̄a p̄sumentes: et a gratia resilie tes toto corde reprobaui. **E**ritudo sequit. **I**ntroibo in potentia dñi. **N**ō meā b̄ dñi. **N**ā illi in potentia sua de l̄a gloria sunt: ideo adiunctā l̄e grām non cognouerūt. **N**am lex p̄ Moyse data ē: gratia et veritas p̄ Jesum christū facta ē. **P**pe enī venit vt legem impleret: qn̄ caritatē dona uit p̄ quam lex posset impleri. **S**plenitudo enī legis caritas. **I**lli nō habētes caritatē: id est non habites spūm grē: **Q**uaia caritas dei diffusa ē in cordibus nostris p̄ spirituū sanctū q̄ dat̄ est nobis: remāserūt gloriātes in l̄a. **S**ed qz l̄a occidit: spūs autem viuiscat: non cognoui litteraturam: et introibo in potentia dñi. **I**deo versus iste sequēs cōfirmat p̄ficitq̄ sūmāz: ita vt eā figat in cordibus homin̄: nec aliū p̄mittat omnino irrepeylla ex pte intellectum. **D**omīe memorabor iusticie tue soli⁹. **O** soli⁹. **Q**uid addidit soli⁹? **R**ogo vos: sufficeret mēorabor iusticie tue. **S**oli⁹ inq̄t p̄sūs vbi meā nō cogito. **Q**uid enī habes qd nō accepisti? **S**i autē accepisti: qd gloriaris q̄ si nō acceperis. **J**usticia tua sola liberat me: mea sola nō sunt nisi peccata. **N**ō glorier ḡ de viribus meis: nō in l̄a remaneaz: reprobem litteraturā: id est hoīes de l̄a gloriāntes: et de suis viribus puerse tāq̄ freneti ci p̄sumentes: reprobem tales: **I**ntrem in potentia dñi: vt qn̄ infirmus sum tunc potens sum: vt tu in me sis potēs qn̄ memora bor iusticie tue solius.

Sermo secundus de secunda parte eiusdem psalmi.

O Ratia dei qua gratis salvi facti sumus null' nostris meritis p̄cedenti bus: nisi qbus suppliciū debebatur isto commendari psalmo hesterno die insinuauimus caritati v̄re: cumq̄ tractando qn̄ finire nequimus: extremā eius pte in hodiernū diem distulimus: p̄mittētes i nomine dñi nos debitū soluturos. **Q**d soluēdi qn̄ tps est: adestate aīmo tāq̄ agro fertili: vbi et semē multiplicet: et pluvie ingra

LXX

ti nō sitis. **C**omendaui⁹ hesterna die titulum ei⁹: ppter renouandā intentionē vestram: et his intimandū q̄ heri absētes fuerunt: breui⁹ cōmemoram⁹ qd recolāt q̄ audierunt: audiant q̄ nescierūt. **F**iliorum Iō nadab psalmus est: qd nomen interptatur dñi spontane⁹: qm̄ spontane⁹: b̄ ebōa: pura: sincera et pfecta voluntate: non ficto cor de dñio fuiēdū ē: **Q**d etiā illd iudicat vbi dictum est: **V**olūtarie sacrificabo tibi. **F**ilii⁹ hui⁹: id est filii⁹ obediētie cantāt psalmus: et his qui p̄mū captiuū ducti sunt: vt agnoscat hic genit⁹ noster: et sufficiat dilectionis tua. **I**am enim si supbi deserimus vel fatigati redeam⁹: nec rediri nisi p̄ grām pōt: gratia gratis data est. **N**am nī gratis esset: grā nō esset. **P**orro autē si propterea gratia ē: qz gratis est: nihil tuū precessit vt accipes. **N**ā si aliq̄ bona oga tua p̄cesserūt: p̄cium accepisti non gratis: p̄cium autē qd nobis debebat suppliciū est. **O**r ergo liberamur: non meriti nři: si illius gratie ē. **I**llū ḡ laudemus: illi totum qd sumus et qd salui efficimur debem⁹. **A**d qd p̄clusit cū mīta dirissit dicēs: **B**ñe memo rabor iusticie tue soli⁹. **A**d istū v̄sum p̄clusa est hesterna tractatio. **P**rimi ḡ captiuū: id est p̄tinētes ad p̄mū boiem: propter hoc enī captiuū: ppter p̄mū boiez in quo omnes morimur: qz nō p̄us qd spūale est: sed qd animale: postea qd spūale. **P**rop̄ p̄mū boiem p̄mū captiuū: ppter secūdū boiem secūdū redēpti. **N**am et ipa redēptio clamat captiuitatē nřam. **E**t enī redēpti si nō ātea captiuū: **E**t eā captiuitatē exp̄ssiū ab aplō insinuatā ex epla ei⁹ verba qdā cōmemorātes insinuabim⁹ et re petimus. **V**ideo aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee: et captiuūz me ducentem in lege peccati q̄ est in membris meis. **I**p̄a est p̄ma captiuitas nostra q̄ cōcupiscit aduersus spūm caro. **E**lenit autē b̄ de pena peccati: vt bō aduersus seipm̄ diuidere: qz vni subditus esse noluit. **N**ihil enī tam expedit aīe q̄s obedire. **E**t si expedit aīe obedire in suo: vt obediat domino: i filio: vt obediat patri: in vxore: vt obediat viro: q̄t omagis in homie: vt obediat deo: **E**xptus ḡ malū Adam: omis autē homo Adā: sicut in his q̄ crediderūt oīs bō chūstus: qz mēbra sunt christi. **E**xptus ḡ malū qd nō debuit exp̄iri si crederet dicēti: noli tangere. **E**xptus ḡ malū postea saltez obtēpet p̄ceptis medici: vt surgat: q̄ no-

Psalmus

luit credere medico: ut nō egrotaret. **N**az
t sanis bonus t fidelis medicus dat pceptū
ne sic illis necessarius. Non est enim sanis
necessarius medicus: si male habentibus.
Boni autem amici medici q nolunt vendē ar-
tē suā: t plus gaudēt ad sanos q ad egro-
tos: dant qd am pcepta sanis: q obfusado
in egritudinē nō cadat. **H**orro autem illi si p-
cepta ptempserint t in egritudinē incide-
rint: supplicat medico quem ptempserunt sa-
ni: rogat egroti. **U**ltimā salutē roget: ne per
febrē mente pdita medicū cedat. **A**udist
mō cū euangeliū legeret quemadmodū in
illós dicta sit pabola. **M**ētis sane erat qui
dixerūt: **H**ic ē heres: venite occidam⁹ eū:
t nīa erit hereditas. **V**tqz non. **P**uta qz
occiderūt filiū: t patrem occisiū erat: hoc
est mentē sanam non h̄re. **P**ostremo ecce
qz occiderūt filiū: resurrexit filius: t lapis
reprobatus ab edificatib⁹ factus est in ca-
put anguli. **O**ffenderūt in illū t cōquassa-
ti sunt: veniet sup eos t cōteret eos. **S**z nō
ita iste qui cantat in psalmo t dicit: **I**ntri-
bo in potentia dñi: nō meā: si dñi. **B**onie
memorabor iusticie tue solius. Nullā meā
agnosco: soli⁹ tue iusticie memorabor. **T**a
te habeo qcqd boni habeo: qcqd autem mali
habeo: a me habeo. **N**ō meritis suppliciū
reddidisti: si gratiā gratis impertisti. **L**ue-
itaqz solius iusticie memorabor. **B**eus
docuisti me ex iuuētute mea. **Q**uid
ē me docuisti: **Q**z tue solius iusticie méora-
ri debeo. **C**onsiderās enī vitā meā pteritā;
video qd mihi debebat: t qd accepere p
eo qd mihi debebat. **B**ebebat pena: si red-
dita ē grā. **B**ebebat gehenna: data est vi-
ta eterna. **B**eus docuisti me ex iuuētute
mea. **E**x ipso initio fidei mee: q me innoua-
sti: docuisti me nihil in me pcessisse vñi mi-
hi dicere deberi qd dedisti. **Q**uis enī con-
uertit ad deū nisi ab iniqtate: **Q**uis redi-
nitur nisi a captiuitate: **Q**uis autem pōt di-
cere iniustā fuisse captiuitatē suā: qñ dese-
rul impatorem: t duerit ad desertorem:
Imperator enī deus: desertor autem diabol⁹.
Dreceptū dedit imperator: fraudez sugges-
tit dektor. **G**ibi aures tue inter pceptionez
t deceptionē: **A**melior ne diabol⁹ qz de⁹:
Amelior q defecit qz qui te fecit: **C**redidi-
sti qd pmisit diabolus: t inuenisti qd mina-
tus est deus. **P**ā ḡ ex captiuitate liberat⁹:
adhuc tñ in spe nondū in re ambula; s p fi-
dem nō dum p speciē. **B**eus inqt docuisti
me ex iuuētute mea. **E**x quo cōuersus suj-

LXX

ad te: innouatus a te q factus a te: recrea-
tus q creat⁹: reformat⁹ q format⁹: ex quo
cōuersus sum: didic⁹ merita mea nulla pre-
cessisse: sed gratia tua mihi gratis venis-
se: vt niemorarer iusticie tue solius. **Q**uid
deinde post iuuētutē: **Q**ān docuisti me i
quit ex iuuētute mea. **Q**uid post iuuētutē:
In ipa enī pma puerione tua didici-
sti: qd an puerionē iustus nō fuisti: sed p-
cessit iniqtas: vt expulsa iniqtate succede-
ret caritas: vt renouatus in nouū hominē
spe dūtarat nōdū re didicisti: qd nihil tui
boni pcesserat: t gratia dei cōuersus es ad
deū. **J**am forte ex quo cōuersus es: habe-
bis aliqd tuuz: t de viribus tuis psumere
debēs. **Q**uē admodū solent hoies dicere:
iam dimitte: opus erat vt viam ostēderes:
sufficit ambulabo viā: t ille q tibi viā ostē-
dit: ne forte vis vt deducā te. **T**u autem si su-
perbis absit: sufficit ambulabo: dimitteris
t p ifirmitatē iterū aberrabis. **B**onū erat
tibi vt deduceret te: q p̄us in via colloca-
uit te. **L**eterum nisi t p̄e ducat: rursus er-
rabis. **B**ic illi ergo: **D**educ me domine in
via tua: t ambulabo i veritate tua. **Q**uā au-
tem viam ingressus es iuuētus est: ipsa
renouabitur t initium fidei. **A**ntea enim
ambulabas per vias tuas vagabundus:
errans per siluos: per aspera: lacerat⁹ om-
nibus membris: patriam querebas: hoc ē
stabilitatem quandam spūs tui: vbi dice-
res bene est: t securus diceres quietus ab
omni molestia: ab omni temptatione: ab om-
ni postremo captiuitate: t nō inueniebas.
Quid dicam: **V**enit ad te qui tibi ostēde-
ret viam: venit ad te ipa via: t constitutus
es in ea: nullis tuis meritis precedentib⁹:
quoniam vtqz errabas. **Q**uid ē: **E**x quo in-
gressus es: iā regis te. **P**ā ille qui viam do-
cuit te: dimittit te: **N**on inqt. **D**ocuisti me
ex iuuētute mea. **E**t vtqz nunc annu-
ciabo mirabilia tua. **M**irabile est enī
qd adhuc facis vt regas me: qui in via po-
spisti me: t hec sūt mirabilia dei. **Q**ue sunt
putas mirabilia dei: **Q**uid mirabilius in-
ter dei mirabilia qz mortuos suscitare: **N**ā
quid nam ego mortuus sum inquis: **S**i
mortuus non esses: nō diceretur tibi: **S**ur-
ge q dormis: t exurge a mortuis: t illumi-
nabit te christus. **M**ortui sunt omnes in-
fideles: omnes iniqui corpore viuunt: sed
corde exticti sunt. **Q**ui autem suscitat mor-
tuum fm corpus: reddit eum luci huic vi-
dende: t huic aeris ducēdo: non autē susci-

Villa lra
i p̄nunciabo

tator eius: ipse illi lux et aer est. Incipit videre quemadmodum videbat antea. Anima non sic exuscitatur. Anima enim exuscitatur a deo: quodque et corpus exuscitatur a deo. Sed deus quando exuscitat corpus mundo reddit: quoniam exuscitat animam sibi reddit. Si recedat aer mundi istius mortis corpus: si recedat deus mortis anima. Cum ergo anima suscitata deus nisi assit quod suscitauit: suscita ta non vivit. Non enim suscitata: et dimittit utrui uat sibi: sicut Lazarus quoniam resuscitatus est quod triduanus mortuus: suscitatatus est corpore pro domini corpore presentia. Accessit enim corporaliter ad sepulchrum: clamauit: Lazarus veni foras: et surrexit Lazarus: processit de sepulchro ligatus: deinde solutus discessit. Resuscitatus est dominus presentis: sed virxit et dominus absente. Quod est deus corporaliter resuscitas set: quoniam ad visibilia pertinet: ceterum presentia maiestatis sue illius suscitauit: qua presentia nescio recedit. Interim tamen ad presentiam visibilium: dominus suscitauit Lazarum. Discessit de ipsa civitate dominus vel de illo loco: non quod Lazarus non virxit. Non sic anima suscitata. Suscitata illius deus: moritur si discesserit deus. Dicam enim audacter fratres: sed tu verum. Vnde vite sunt: una corporis: altera anime. Sicut vita corporalis: sic vita anime. Sicut vita corporis: sic anima moritur si deserat deum. Ipa est enim gratia eius ut et suscitet et sit nobiscum. Quod nos suscitata morte nostra posterita: et innouat quodammodo vitam nostram: dicimus ei: Deus docuisti me ex iuuentute mea. Quia vero non recedit ab eis quis suscipiat: ne cum recesserit moriantur: dicimus ei: Et utsq; nunc annunciaro mirabilia tua: quod cum mecum es viuo: et anime mee vita tu es: quod morietur si dimittas sibi. Ergo dum adest vita mea: he deus meus utsq; nunc: quod postea: Et utsq; in senectam et senium. Buo ista nostra senectutis sunt: et discernunt a grecis. Humanitas enim post iuuentutem alio nomen habet apud grecos: et post ipsam civitates venientes ultia etas aliud nomine habet. Nam πρεσβυτης dicitur: et γέρων senex. Quod in latina lingua duorum istorum nominum distinctione defecit: de senectute: ambo sunt posita senecta et senium. Scilicet autem duas esse etates. Docuisti me gratiam tuam a iuuentute mea: et utsq; nunc: post iuuentutem meam annunciaro mirabilia tua: quod cum mecum es ut non moriar: quod venisti ut surgas. Et utsq; in senectam et senium: id est utsq; ad ultimum meum: nisi mecum fuerit: non erit aliqd meriti mei: gratia tua super prece-

ueret mecum. Hoc diceret etiam unus homo: tunc ego. Quia vero vox ista unus cuiusdam magni hominis est: hoc est ipius veritatis: vox enim ecclesie: queram iuuentutem ecclesie. Quoniam venit christus: mortuus est: crucifixus est: surrexit: vocavit gemitos: ceperunt conuenti: facti sunt martyres fortis in christo: fons est sanguis fidelis: surrexit seges ecclesie: hec iuuentus. Progradientur autem temporibus: confiteat ecclesia: dicat: Utique nunc annunciaro mirabilia tua: non tantum in iuuentute quoniam Paulus: quoniam Petrus: quoniam primi apostoli nunc iuauerunt: precedente etiam etate: ego ipse: id est iuventas tua: membra tua: corporis tuum: annunciaro mirabilia tua. Quid postea: Et utsq; ad senectam et senium annunciaro mirabilia tua: utsq; in finem seculi erit haec ecclesia. Si enim non hic futura est utsq; in fine seculi: quibus dominus dixit: Ecce ego vobis sum utsq; in consummatione seculi: Quare ista oportebat ut dicerent in scripturis: Quia futuri erant inimici christiane fidei qui dicerent: ad certum tempus sunt christiani: postea peribunt et redibunt idola: redit quod erat antea: Unde erunt christiani: Utique ad senectam et senium: id est utsq; in finem seculi. Tu cuius expectas miser infidelis ut transcat christiani: transis tu sine christianis: et christiani utsq; in finem seculi permanebunt: et tu per infidelitatem tuam: cum finieris brevem vitam tuam: qua fronte exiles ad iudicem: que cum viueres blasphemasti: Ergo a iuuentute mea et utsq; nunc et utsq; ad senectam et senium. Domine ne derelinquas me. Non quod Alio dicit inimici mei utsq; ad tempora erit. Ne derelinquas me. Bone annunciaro brachium tuum generationi omni supuenture. Alio dicitur. Et brachium domini cui reuelatum est: Brachium tamen domini christi. Noli ergo derelinquere me: Non gaudeat qui dicunt: Utique ad certum tempus erunt christiani. Sint qui annuncient brachium domini. Qui: Generationi omni supuenture. Si ergo omni generatio ni supuenture utsq; in finem seculi: Finito enim seculo: iam nulla supueniet generatio. Potentiam tuam et iusticiam tuam. Hoc est annunciem generatio ni omni supuenture brachium tuum. Et quid substituit brachium tuum: Liberationem nostram gratuitam. Hoc ergo annunciet: ipsam gratiam omni generatio ni supuenture. Bicam oī boī nascituro: nihil es per te: dominum iuocata: tua pietas sunt: merita dei sunt: supplicium tibi debetur: et cum premio veneris: sua dona coronabis:

Lxx
Psalmus

nō merita tua. Dicam oī generatioī sup-
uenture: de captiuitate venisti: ad Adam
ptinebas. Dicam hōi generatioī supē-
ture: nullas vires meas: nullam iusticiam
meā: hō potentiā tuam et iusticiā tuā. Be-
vsc̄ in altissima q̄ fecisti magnalia.
Potentiā tuā et iusticiā tuā vsc̄ quo: Us-
q̄ ad carnem et sanguinē: imo vsc̄ ad altis-
sima que fecisti magnalia. In alt. celi sūt:
in altis angeli sunt: sedes: dominationes:
pncipatus: p̄tates: tibi debent q̄ sunt: tibi
debent q̄ viuunt: tibi debent q̄ iuste vi-
uunt: tibi debent q̄ beate viuūt. Poten-
tiā tuā et iusticiā tuā vsc̄ quo: Us-
q̄ in altissima que fecisti magnalia. Ne pu-
tes hoīem solū ptinere ad graz dei. Quid
erat angelus aīq̄ fieret? Quid ē angelus
si deserat q̄ creavit? Ergo potentiā tuā et
iusticiā tuā vsc̄ i altissima q̄ fecisti magna-
lia. Et hō se extollit: et vt ptineat ad primā
captiuitatē: audit spētē suggerentē: Gu-
state et eritis sic dīj: Hoīes sicut dīj. Be-
qs̄ simūl tibi: Non in abyssō: nō in ifer-
no: non in terra: nō in celo: omnia enī tu fe-
cisti. Quid cōtēdit opus cū artifice? Be-
qs̄ simūl tibi: Ego autē aīt Adam miser: et
Adam oīs hō: cū volo esse puerse simūlis
tibi: ecce quid fact⁹ sum: vt de captiuitate
ad te clamē: Lui bñ erat sub rege bono: ca-
ptiuus factus suz sub meo seductore: et cla-
mo ad te: q̄ cecidi abste. Et vñ abste ce-
cidit: Lui qro eē puerse simūl tibi. Quid enī
de? Hōne ad suā similitudinē suā nos vo-
cat: Hōne ipē est q̄ dicit: Diligitē inimicos
vros: orate p̄ eis qui vos p̄sequunt̄: bene
facite eis q̄ vos oderūt: Hec dicens ad si-
militudinē dei nos hortat. Beniḡ qd ad
iūgit: Ut sitis filij patris vestri q̄ in cel⁹ est.
Quid enī ipē facit: Hoc facit certe. Qui sole
suū oriri facit sup bonos et malos: et pluit
sup iustos et iniustos. Qui enī bñ vult in-
imico suo: deo simūlis ē: nec ista supbia: sed
obedientia ē. Quare: Quia ad imaginez
dei facti sumus: Faciamus inq̄t hoīez ad
imaginē et similitudinem nrām. Non er-
go aliqd alienū ē: si imaginē dei tenem⁹ in
nobis: vtinā eā p̄ supbia non amittamus.
S; quid ē p̄ supbiaz? Velle esse simūl deo.
Quid putamus vt exclamaret captiuus?
Vbie qs̄ simūl tibi: Que ē ista puerse simili-
tudo: Audite et intelligite si potestis. Credi-
mus aut q̄ ipē q̄ nos posuit hō vobis dice-
re: dabit vob etiam posse et intelligere. Be-
us nullo indiget bono: et ipē est sumptum

LXX

bonum: et ab ipso est omne bonum. Ut er-
go vt boni simus deo indigemus: vt bo-
nus sit deus nobis nō indiget. Nec nobis
tātū: s; vsc̄ ad altissima q̄ fecit magnalia:
nec ip̄is celestibus: nec supcelestibus: nec
sup celū celi qd dicif indiget deus: vt aut
melior sit: aut potētior: aut beatior. Quid
enī esset qc̄quid aliud est: nisi ille fecisset?
Quo ergo eget abs te q̄ erat aī te: et tā po-
tens erat: vt cū tu nō esles faceret te: Nun
qd quō parentes faciūt filios: per quādāz
occupiscentiam carnalem generāt poti⁹ q̄
creant. Iстis enī generātibus deus creat.
Nam sītu creas: dic qd tua mulier paritu-
ra ē: Quid dicā: Tu dic. Ip̄a dicat: q̄ qd
portat ignorat. Henerant tñ hoīes filios:
et ad solatiū suū: et ad subsidiū senectutis.
Nunqd ideo creauit hō omia deus a qbus
senex adiūuaret: Nolit ergo deus quod
creat: et qle sit p̄ eius bonitatē: et qle futurū
sit p̄ p̄priā volūtātē: nouit de⁹ et ordinavit
omnia. Ut aut hō sit aliqd: cōuertit se ad
illū a quo creatus est. Recedēdo enim fri-
gescit: accedēdo feruescit: recedēdo tene-
brescit: accedēdo clarescit. A quo enī ha-
bet vt sit: apd illum habet vt ei bñ sit. Be-
niḡ filius minor q̄ voluit in sua potestate
habere substantiā suā: que illi apud pa-
trem optimē suabat: factus sue potestat̄:
pfectus est in regionē longinquā: besit p̄n-
cipi malo: porcos pauit: fame correpl⁹ est
q̄ saturitate supbus abscesserat. Ergo qs̄
quis ita vult esse simūl deo: vt ad illuz stet:
fortitudinemq̄ suā sicut scriptum ē ad illū
custodiāt: nō ab illo recedat: ei coherēdo
signef tāq̄ ex anulo cera: Illi affixus ha-
beat imaginē eius: faciens qd dictū est:
Hibi autē adherere deo bonum est: vere
custodiāt similitudinē et imaginez ad quā
factus est. Porro autem si puerse volue-
rit imitari deum: vt quomo deus non ha-
bet a quo formet: nō habet a quo regatur.
Sic ipē velut sua potestate vti: vt quomo-
do deus nullo formante: nullo regente vi-
uat: quid restat fratres: nisi vt recedens
ab eius calore torpescat: recedens a veri-
tate vanescat: recedens ab eo quod sum-
me atq̄ incommutabiliter est: in deterius
mutatus deficiat: Hoc diabolus fecit: invi-
tari deum voluit: sed peruersē: nō esse sub
illiū potestate: sed habere contra illū po-
testatem. Homo autem positus sub prece
pto audiuit a dño deo: noli tangē: Quid:
Hanc arborez: Quid est enī illa arbor?

Si bona est q̄re nō tango: Si mala ē qd̄ fa
cit in padiso: Prorsus ideo est in padiso
q; bona ē: s; nolo tāgas. Quare nō tango:
Quia obedientē te volo: nō cōtradicētem
fue: adhuc fue: s; noli male fue. Scruē au
di p̄us dñi iūsum: t̄ tūc iubentis disce cō
siliū. Bona est arbor: nolo tāgas. Quare:
Quia dñs sum t̄ fūus es. Hec tota causa
est. Si parua est: dedignaris esse seruus.
Quid autē tibi expedit: nisi esse sub dño:
Quō eris sub dño: nisi fueris sub p̄cepto:
Porro si expedit tibi esse sub dño t̄ sub p̄
cepto: qd̄ tibi iussurus erat deus. Aliquid
enī querit abs te: Offer mihi sacrificiū di
cturus est tibi. Nōne ip̄e fecit oīa: in qbus
t̄ te fecit. Obsequere mihi dictur⁹ ē tibi: si
ue ad lectū cū requiesco: sine ad mēsam cū
me reficio: siue ad balneas cū lauo. Quia
ergo nullo abs te indulget de⁹: nihil tibi de
buit iubere. Si autē debuit aliqd̄ iubere: vt
te quod tibi expedit sentires esse sub dño:
ab aliq̄ re phibēdus eras: nō pp̄ter illi⁹ ar
boris maliciā: s; pp̄ter tuāz obedientiam.
Nō potuit deus p̄fectius demōstrare q̄stū
sit bonū obedientē: nisi cū phibuit ab ea re
q̄ nō erat mala. Sola ibi obedientia tenet
palmā: sola ibi inobedientia inuenit penaž.
Bonū est: nolo tangas. Nō enī nō tāgen
do mortuus es. Nunqđ q̄ hinc phibuit:
alia subtraxit. Nonne est p̄adīus fructu
sis plenus arborib⁹? Quid tibi deest: Hoc
nolo tangas: hinc nolo gustes: bonū est: s;
obedientia melior est. Prōinde cū tetiger⁹:
nūqd̄ arbor illa malū erit vt moriaris. S;
inobedientia te subieci morti: q; phibita
tetigisti. Nō arbor illa appellata est scia di
noscendi boni t̄ mali: non q; inde talia q̄si
ponia pendeabant: sed q̄cqd̄ esset arbor illa
cuiuslibet ponui: cuiuslibet fructus esset: iō
sic vocata est: q; bō q̄ nollet bonuz a malo
discernere p̄ p̄ceptu: discreturus erat p̄ ex
perimentu: vt tangēdo retitum inueniret
supplicium. Quare autē tetigit fratres mei:
Quid illi deerat? Bicatur mibi quid illi
deerat in paradiſo p̄stituto: in media opu
lentia: medijsq; delitijs: cui magne delicie
erant ip̄a visio dei: cuius faciem q̄si inimi
ci timuit post peccatum. Quid illi deerat vt
tangeret: nisi q; sua p̄tate vti voluit: prece
ptum rumpere delectauit: vt nullo sibi domi
nante fieret sicut deus. Quia deo nullus
vtiq; dominat. Hale vagus: male presu
mēs: futurus mortuus: recedēdo a vita iu
sticie. Ecce soluit p̄ceptuz: excusit a cerui

ce iugū discipline: habenas regimis exal
tantī animositate dirupit. Vbi ē nūc: Ler
te captiuus clamat: Bñe q̄s simul tibi: Vo
lui esse puerse simul tibi: t̄ fact⁹ sum similis
pecori. Sub tua dominatiōe: sub tuo p̄ce
pto vere simul eram: s; homo i honore po
situs nō intellexit: compatus est iumentis
insensatis: t̄ simul fact⁹ est ill. Jam de simi
litudine iumentorū clama sero t̄ dic: Be⁹
q̄s simul tibi: **Quantas ostēdisti mi
hi tribulationes multas t̄ malas.**
Merito supbe serue. Eolusti enī peruer
se esse simul dñio tuo: qui fact⁹ eras ad una
ganem domī tui. Bene tibi velles vt esset
recedenti ab illo bono. Prorsus dicit tibi
deus: Si recedes a me: t̄ bñ tibi est: ego nō
sum bonū tuū. Prōinde si ille bon⁹ t̄ sum
me bonus: t̄ de se sibi bon⁹ t̄ nullo alieno
bono bonus: t̄ ip̄e nostrū summū bonū: re
cedendo unde: qd̄ eris nisi malus. Item si
ip̄e est beatitudo nostra: qd̄ erit recedēti ni
si miseria. Redi ergo post miseriaz: t̄ dic:
Bñe q̄s simul tibi: **Quantas ostēdisti mi
hi tribulationes multas t̄ malas.** Sed disci
pline fuit admonitio nō desertio. Benig
grās agēs qd̄ dicit: **Et cōuersus viu
ificasti me: t̄ de abyssis terre iterū
reduxisti me.** Quādo enī antea: Quid
est hoc: Iterū cecidisti ab altitudine o ho
mo: mācipium inobediens: supbe aduer
sus dominū cecidisti: factū est in te: Omis
q̄ se exaltat humiliabit: fiat in te: Dis qui
se humiliat exaltabit: redi de p̄fundō. Re
deo inq̄t redeo: agnosco: deus q̄s simul t̄
bi: **Ostēdisti mihi tribulationes multas t̄ ma
las: t̄ cōuersus viuificasti me: t̄ de abyssis
terre iterū reduxisti me.** Intelligimus au
dio: reduxisti me enī de abyssis t̄: reduci
sti me a p̄funditate t̄ submersione pecca
ti. Sed quare iterū: Quādo iā factū erat:
Sequamur ne forte posteriora psalmi ip
suis exponāt nobis: quod hic nondū itel
ligimus quid dixerit iterum. Ergo audia
mus: **Quantas ostēdisti mihi tribulationes
multas t̄ malas: t̄ cōuersus viuificasti me:
t̄ de abyssis terre iterū reduxisti me.** Quid
deinde: **Multiplicasti iusticiam
tuā: t̄ cōuersus p̄solatus es me:
t̄ de abyssis terre iterū reduxisti me.** Ecce alter⁹ iter⁹: Si b̄ iter⁹ soluē labo
ram⁹ sel⁹ positū: q̄s poterit soluē gemiāt⁹:
Iaz ip̄m iter⁹ gemiāt⁹ ē: t̄ rursus positū ē
iter⁹. Assit ille a quo ḡfa: assit t̄ brachiū qd̄
annūciamus oī generatiōi supuēture. Al
Alia līa
magistris
Alia līa
non b̄ bon
partem veritatis

LX
3psalmus

sit ipse: et tanq̄ clavis crucis sue clausum sacramentū aperiat: Neq; enim frustra illo crucifixo: velū templi mediū scissum ē: nisi qd p ipius passionē oīm mysteriorū secreta patuerūt. Assit ḡ ipse transsestibus ad eū: auferat velamē: dicat nobis dñs n̄ t salvator Jesus christus: q̄re tal̄ vox pphete pmissa est: Ostendisti mihi tribulationes mltas t malas: t cōuersus viuificasti me: t de abyssis frē itez reduristi me. En hoc p̄mū positiū ē iterum: videam⁹ qd b̄ sit: t in ueniemus q̄re alterz iterū. Quid ē christ⁹? In p̄ncipio erat v̄bum: t v̄bum erat apud deū: t deus erat v̄bu: Erat i p̄ncipio apd deum: omnia per ipsum facta sunt: t sine ipso factum est nihil. Grande hoc: magnum b̄. Tu quid captiuus? Ubi iaces? In carne s̄b morte. Quis ḡ ille? Quis tu? Et qd ille postea? Prop̄ quē? Quis ille: nisi qd dictū est v̄bu: Qd verbuz: ne forte sonat t transit? Clerbū deus apud deū: verbum p̄ quod facta sunt oīa. Quid pp̄f te? Et v̄bu caro factū est: t habitauit in nob̄. Qui filio p̄prio non p̄cepit: s̄ p nob̄ omnibus tradidit illū. Quid ḡ non t cū illo oīa nobis donauit? Ecce qd: quis: pp̄f quē. Fili⁹ dei caro ppter peccatore: ppter iniquū: ppter debtorem: ppter supbum: propter puerum dei sui imitatore. Factus ille qd tu fili⁹ hoīs: vt nos filii dei: Caro fact⁹. Un̄ caro: Ex Maria v̄gine. Un̄ Maria v̄go: Ex Adaz. Ergo ex illo p̄mo captiuo t caro in christo de massa captiuitatis. Et qdhoc: Ad exemplū suscepit a te: in quo moreret p te. Suscepit a te qd offerret prote: quo exemplo doceret te. Quid doceret te? Quia resurrecturus es. Un̄ enīz crederes: nisi exemplū carnis pcederet assūpte de massa mortis tue? Ergo in illo p̄mo resurreximus: qz t christus cū resurrexit nos resurreximus. Nō enī verbū mortuū est: t resurrexit: s̄ in verbo caro mortua ē t resurrexit. Ibi mortuus ē christ⁹: vbi es tu moriturus. t ibi resurrexit christus: vbi es tu resurrectur⁹. Exemplo tuo docuit qd non timeres: qd sperares. Timiebas mortē: mor tuus ē: desperabas de resurrectione resurrexit. Sed dicas mibi. Ille resurrexit: nun qd ego. Sed resurrexit in eo qd p te accepit ex te. Ergo natura tua in illo pcessit te: t qd sumptum est ex te: ascendit aī te. Ibi ergo t tu ascēdisti. Ascendit ḡ ille p̄or: t in illo nos: qz caro illa de genere hūano. Ergo t illo resurgentē: reducti sum⁹ ex abyssis

LXX

terre. Cū itaq̄ resurrexit christus de abyssis terre: reduxisti me: Cū vō credimus in christū: de abyssis terre reduxisti me. Ecce vnū iterū audi impleri ab aplo. Si ḡ resurrexisti cū christo: que sursum sunt q̄rite: vbi christus est in dextera dei sedens: q̄ sursum sunt sapite: non q̄ sup terrā. Precessit ergo ille: iam resurrexit nos: sed adhuc in spe. Audi hoc idem aplin̄. Hau lum dicente: Et ipi in nobis metip̄s igem̄ scimus adoptionē expectātes redēptionē corporis nostri. Adhuc ingemiscit: adhuc expectas. Quid ḡ est qd tibi p̄stitut̄ christus? Audi quod sequit. Spe enī salui facti sumus: spes aut̄ que videt non est spes. Qd enī videt quis: quid sperat? Si aut̄ qd nō videmus speram⁹: p patiam expectamus. Reducti ergo sumus iterū ab abyssō spe. Quare iterū: Quia iam christus precesserat. Sed qz resurgemus in re: mō enim spe viuumus: mō b̄m fidem ambulamus: reducti sumus ab abyssis terre credēdo in eum q̄ ante nos resurrexit ab abyssis terre. Resuscitata est aia nostra ab iniqtate infidelitatis: t facta est in nobis q̄si prima resurrectio p fidem. H̄ si sola erit: vbi est qd apls ait: Adoptionē expectantes redēptionē corporis nostri. Ubi est qd alio loco dixit: Corpus mortuū est ppter peccatū: spirit⁹ vita est ppter iusticiā. Si aut̄ qui suscitur christū a mortuis habitat in nobis qui suscitauit Iesum christū a mortuis: iunctabit t mortalia corpora nostra p inhabitan tem spūm eius in nobis. Ergo iam resurrexit nos: mente: fide: spe: caritate: s̄ restat vt resurgamus corpe. Audistis vnū itez: audi alterū iterum. Unū iterū ppter christum pcedentez: tu iterum: sed adhuc spe. Quid restat in re: Multiplicasti iusticiam tuā: iam in credentib⁹: iam in ill⁹ qui primo resurrexerat in spe: multiplicasti iusticiam tuā. Ad ipam iusticiā p̄tinet t flagellū: qz tps est vt iudicū incipiāt a domo dei: ait Petrus: id est a sanctis eius. Flagellat autem omnē filiū quē recipit. Multiplicasti iusticiam tuā: qz iam nec filijs pepercisti: s̄ quibus hereditatē eternā seruabas: disciplina non deseruisti. Multiplicasti iusticiam tuā: t conuersus consolat⁹ es me: et pp̄f corp⁹ in fine resurrectū: t de abyssis frē itez reduristi me. Etenī ego p̄sitebor tibi in vasis psalmi vītate tuā. Alia lra. Nam et vasa psalmi psalterium. Sed quid ē psalterū? Organū lignēū cū chordis. Quid

Psalmus

LXXI

significat interest aliqd inf ipm t cithara: Interesse dicit q norut: eo q cōcauum il- lūd lignuz cui chorde supēdūt: vt resonet in supiore pte hz psalteriū: cithara in infe- riore: t qz spūs desup: caro de terra signifi- cari videt: p psalteriū spūs: p citharam ca- ro. Et qz duas dixerat reductiōes nostras ab abyssis terre: vnam fm spūm in spe: al- teram fm corp' i re: audi eas duas. Eteni ego cōfitebor tibi in vasis psalmi veritatē tuā. Hoc fm spiritum. Quid de corpore: Psallā tibi in cithara sanct' israel.

Alia līa
tūl cantauero

Iterū hoc audi: ppter ipm iterum t iterū. Exultabunt labia mea cū psallaz tibi. Sed labia solēt dici t interioris hoīs t exterioris. Incertum est quō posita sint labia. Seqtur g. Et aīa mea quam re- demisti. Ergo de labijs interiorib' salua- ti in spe: reduci ab abyssis terre: i fide t ca- ritate: expectantes tñ adhuc redēptionem corpis nři: quid dicim? Jam dixit. Et aīa mea quam redemisti. Sz ne solā animā re- demptā putares: in q nunc audisti vnum itez. Adhuc aut inq: Quid adhuc: Ad- huc aut t lingua mea. Ergo iā lingua corporis: tota die meditabis iusticiam tuaz: id est in eternitatē sine fine. Sed qñ b: Nā in fine seculi: in resurrectiōe corporis: t imu- tatione in angelicū statum. Usi b pbāt: qz de fine dicit. Adhuc aut t lingua mea to- ta die meditabis iusticiā tuā. Cū cofusi fuerit t erubuerit: qui querut ma- treuerit. Qui confundent: qn erubescēt: nisi in fine seculi: Huobus enī modis con- fundent: aut cū credunt in' christū: aut cuz venerit christus. Nāz ḥdiū b est ecclesia: ḥdiū gemit triticū inter paleas: ḥdiū ge- munt spice inter zizania: ḥdiū gemut va- sa misericōde inter vasa ire facta in contume- liam: ḥdiū gemut liliuz inf spinas: non de- erut inimici qui dicant: Qñ moriet t per- ibit nomen eius: id est: ecce veniet tpus vt finiant: t non sint christiani. Sic ceperunt ex aliquo tpe: ita vsg ad certū tps erunt. Sz cū ista dicit: t sine fide moriunt: t per- manet ecclia pdicās brachiū dñi oī gene- rationi supuenture. Veniet t ipē vltim' in claritate sua: resurgēt oēs mortui: qscz cuz causa sua: sepabunt boni ad dexterā: mali aut ad sinistrā: t confundent q insultabāt: erubescēt q garriebant: Et sic lingua mea post resurrectionē meditabis iusticiā tuaz: tota die laudē tuā: Cū cofusi fuerint et eru- buerint qui querunt hubi mala.

Explicit Tractatus de ps. LXX.

Incipit Tractatus de ps. LXXI.

I Explicit Tractatus de ps. LXXI. Salomonē: quidem psal- mi hui⁹ titulus p̄notat. Sz hec in eo dicunt q non possint illi Salo- moni regi isrl fm carne luxia ea q de illo sa- cta scriptura loquit̄ conuenire: Bñō autē christo aptissime p̄fit. Usi intelligit etiā ip- sum vocabulū Salomonis ad figuratā si- gnificationē adhibitū: vt in eo christus ac- cipiat. Salomon q̄ppe interpretat pacific⁹: ac p̄ hoc tale vocabulū illi verissime atq̄ optie p̄gruit: per quē mediatorem ex inimi- citijs accepta remissione pctōz reconcilia- mur deo. Eteni cū inimici essem⁹ recōcilia- ti sum⁹ deo p̄ mortē filij ei⁹. Idem ipē ē il- le pacificus q fecit vtraq̄ vnu: t medium parietē macerie soluēs inimicitias i carne sua: legē mandatorū in decretis euacuās: vt duos cōderet in se in vnu nouū hoīez: faciēs pacē: Ipē veniēs euangelizavit pa- cem his q̄lōge: t pacem his q̄ p̄pe: Ipē in euāgeliō dicit: Pacē reliquo vob: pacem meā do vob: Et multis alijs testimonijs do- min⁹ christus pacific⁹ esse monstrat: nō fm pacē quā nouit t qrit hic mūdus: sūllā pa- cem de q̄ dī apud pp̄ham: Babo eis sola- ciūm vpx: pacē sup pacē: cū scz paci recon- ciliatiōis addit̄ pac̄ immortalitatē. Nā post oia reddita q pmisit deus: nouissimaz pa- cem nos expectare debere: q cū deo viua- mus in eternū: idez pp̄heta oīdit vbi ait. Bñe deus noster pacē da nobis: oia enī dedisti nob. Pax erit plane illa pfecta qn nouissima inimica destruet mors. Et i quo erit b nū in pacifico illo recōciliatore no- stro: Sicut enī in Adam oēs moriūt: sic et in christo oēs viuiscabunt. Quō ḡ inue- nimus verū Salomonē: b est verū pacifi- cum: quid deinde psalmus ipē de illo do- ceat: attendam⁹. Expositio psalmi.

D Eus iudiciū tuū regi da: et iudiciū tuū regi da: et

Bomin⁹ ipse in euāgeliō dicit. P̄f nō iudicat quēqz: s omne iudiciū de- dit filio: Hoc est g: Deus iudiciū tuū re- gi da. Qui rex etiā filius est regis: qz t de⁹ pf vtiqz rex est. Ita scriptū ē: q rex feci nu- ptias filio suo. More aut̄ scripture idē re- petitur. Nam q̄ dixit: iudiciū tuaz: hoc aliter dixit: iusticiam tuaz: t qd̄ dixit: regi: hoc aliter dixit: filio regis: sicut est illud. Qui habitat in cel: irridebit eos: t dñs s̄b sanabit eos. Qd̄ est: qui habitat in cel: